

Llibres

Tate Cabré i Massot Autora de 'Avui per mi, demà per tu. Els cementiris de la demarcació de Tarragona'

'SI TO THOM SAP QUE S'HA DE MORIR HAURIA D'ESTAR MÉS FET A LA IDEA'

Entrevista

La periodista reusenca redescobreix el patrimoni artístic i històric dels recintes funeraris de la demarcació a través de tombes, escultures, capelles, inscripcions poètiques i símbols

NÚRIA PÉREZ
TARRAGONA

Avui per mi, demà per tu, la inscripció que figura a l'entrada del cementiri de Vilallonga del Camp dona títol al nou llibre-guia editat per la Diputació de Tarragona i escrit per la periodista i doctora en Comunicació Tate Cabré (Reus, 1965). Una obra que repassa l'arquitectura, l'escultura, els personatges o la literatura que s'amaga als recintes funeraris de la demarcació de Tarragona i sobre els quals el *Diari* iniciarà una sèrie dissabte amb motiu de la proximitat de Tots Sants amb una ruta pel cementiri de Reus.

S'apropa el dia que més gent visita els cementiris, en algun cas l'únic i només per honorar als nostres difunts. Què els hi pot descobrir aquest llibre?

Els pot fer veure que són a un museu a l'aire lliure, on a més d'homenatjar els finats poden repassar tota la història local dels segles XX i XXI i gaudir del patrimoni funerari.

Quina és la descoberta que més li ha sorprès?

Positivament els usos socials, com el costum d'enterrar-se junts que tenen els castellers, o de guarnir els nínxols dels gitanos... I negativament que molts cementiris no han fet memòria històrica i conserven monuments franquistes i ni esmenten les víctimes republicanes. Haurien de fer les paus amb la història.

l'epitafi que més li ha colpit?

Els dels assassinats de la Guerra Civil, els dels adolescents i els nens petits, són tan tristos... Però m'en-

canta un d'Alcover d'un pagès que diu: «Respecteu-me!». I un al Vendrell que diu que: «Pere Esvertit i Salvó/ morí l'8 de febrer/ 38 anys vâreig fer/ no fent may lo calavera/ pro ara ha vingut l'hora/ que hal darrera aquesta llosa/ calavera haig de ser».

El text està farcit d'anècdotes i dades sorprenents, alguna també inèdita. Quina en destacaria?

Els panteons buits, els qui es fan enterrar cinc metres sota terra o a l'entrada perquè tothom els xafi i així purgar els pecats, els altruistes que cedeixen el panteó a les víctimes d'un bombardeig a Reus, o a un casteller pobre a Valls, el Dr Frias que passava la vida assegut davant la seva nena a qui no va poder salvar... Amor i mort, trista barreja!

Conèixer els cementiris també és conèixer la nostra història, la dels nostres avantpassats, la dels nostres municipis...

Sí. Visitar un cementiri amb una bona guia, ja sigui impresa o humana, és com una classe 50% d'història de la ciutat i 50% d'història de l'art.

Poca gent coneix que els de TGN i Reus van ser pioners a l'Estat...

Cert. El de Tarragona va ser el primer protesant perquè calia enterrar soldats i mariners d'aquesta religió i per això ja al 1709 es construeix el primer cementiri dels Jans (evolució de pronunciar John en català), llavors únic a la península. I el de Reus va ser el primer laic perquè era una ciutat molt progressista, amb liberals i maçons com Prim que van impulsar la Revolució Gloriosa del 1868, resultat de la qual n'és el cementiri, del 1871.

Tate Cabré al cementiri de TGN amb el seu llibre 'Avui per mi, demà per tu', editat per la Diputació. A.GONZÁLEZ

La publicació també descobreix una àmplia simbologia funerària. Alguns símbols són coneguts com l'alfa i omega o els àngels però la majoria no.

Sí les plantes, per exemple, no ho són tant: desmais, malves, crisants, cascals d'adormidera, heura... M'agrada molt un llibre antic: *La botànica funerària de Celestí Barallat*, del 1885.

La mort és un tema tabú encara avui. Ho ha estat sempre?

Sí. És curiós. Som en una societat de tradició catòlica i pel cristianis-

me, les idees de la resurrecció, la vida eterna, el cel, el més enllà... són boniques i atractives. Doncs la mort no hauria de fer por, no? Em sorprèn sempre que només desafia la mort la gent molt creient. Si tothom sap que s'ha de morir hauria d'estar més fet a la idea.

El llibre li ha canviat la seva manera de pensar i veure la mort?

No gens. Si li tingués respecte a la mort no podria haver fet aquest treball. Dins meu sento els difunts tan propers com si fossin vius. Per això m'agraden els llibres de l'Ol-

ga Xirinachs, que és la prologuista. Si sortís algú d'una tomba tant ella com jo li faríem una entrevista jiji!!!

El títol del llibre 'Avui per mi, demà per tu' és en part una presa de consciència sobre la mort...

Totalment. Una mort indefugible, científica i emotivament neutral com la que preveia Eduard Punset; o bonica, musical, com la veia Gaudí quan va visitar l'Orfeó Català i a la dedicatòria els hi va posar: «Al cel, tots en serem d'orfeonistes».

AVISO PARA LAS

SOCIEDADES ANÓNIMAS

Sus anuncios de: Convocatoria junta general, cambio razón social y domicilio, fusiones, emisiones, ampliaciones de capital, pago de dividendo y demás Preceptos de obligada divulgación que prevé la Ley de Sociedades de Capital confíelos a...

Diari
de Tarragona

977 299 702/03
anuncis@diaridetarragona.com

